

LANGUAGE : LITERATURE INTERSECTIONALITY2024

ЈЕЗИК, КЊИЖЕВНОСТ, ИНТЕРСЕКЦИОНАЛНОСТ 2024.

27. април 2024. године, Ниш | Филозофски факултет Универзитета у Нишу

ПОЗИВ ЗА АПСТРАКТЕ

Савремено доба обећава политику и програме, акционе планове и законе који осигуравају једнаке шансе и баве се околностима које нас воде ка (идеји или привиду) једнакости. Запад је, у теорији, постигао до сада невиђени консензус у погледу питања као што су родна једнакост, раса, друштвене политике против сиромаштва, права деце, и сл. Ипак, кризе које су обележиле почетак 21. века указују на глобални неуспех институција да осигурају доследно имплементирање закона и политика који се овим питањем баве. С друге стране, тај неуспех открива и све јачи отпор према променама којима се тежи. Практике из прошлости, и њихови легати, налазе бројне начине да своје место осигурају и у садашњости – као силе које се противе променама, или као силе које спречавају да промене којима се тежи неконтролисано одведу друштво у онај други екстрем који негативно наглашава разлике у вредностима. Дискурс који се бави овим осетљивим друштвеним питањима постао је тло за политичко позиционирање, али и простор где се визије будућности налазе у конфликту – бојно поље идеологија, старих и нових. У рату прогресивних и конзервативних струја које се боре за премоћ у одлучивању о сликама будућности, жртве су појединци чије околности представљају место где се различити видови дискриминације и привилегије испољавају (класа, раса, род и пол, сексуалност, религија, инвалидност, етницитет, итд.).

Језик, књижевност, интерсекционалност 2024. бави се концептом интерсекционалности – у књижевности, језику, култури, друштву и дискурсу. Конференција приређује панеле који истражују интерсекционалну природу идентитета, рода, родне једнакости и равноправности, родно осетљивог језика, привилегије, инвалидности и језика, инвалидности и класе, језика и класе, дијалекта, регионалних књижевности и класе, националности, расе, као и друге теме.

Рок за достављање апстраката: 1. децембар 2023. године.

Обавештења о прихватању апстраката до средине децембра 2023. године.

Попуст за уплате котизације до 20. јануара 2024. године: 70 EUR (8.200 RSD)

Износ котизације: 90 EUR (10.600 RSD)

Котизација за студенте докторских студија: 50 EUR (5.900 RSD)

Рок за уплату котизације: 1. март 2024. године

Због динамике припреме и публикације Књиге апстраката све котизације уплаћене после назначеног рока биће враћене, а пријава учесника/це аутоматски повучена.

Књига апстраката биће публикована до краја марта 2024. године. Коначни Програм конференције, са терминима панела, биће објављен до краја марта 2024. године.

Износ котизације покрива трошкове продукције конференције, укључујући припрему и публикацију *Књиге апстраката*, конференцијски материјал, трошкове штампе, као и коришћење просторија и ресурса Филозофског факултета у Нишу. Конференцијска вечера је факултативна и пријава ће бити могућа две недеље пре одржавања конференције. Цена вечере биће око 2.500 RSD (плаћање само у динарима). Котизација се уплаћује по аутору/ауторки и укључује конференцијски пакет, освежења и кетеринг у току дана, као и конференцијски ручак.

[ФОРМУЛАР ЗА ПРИЈАВЉИВАЊЕ](#)

LANGUAGE : LITERATURE

INTERSECTIONALITY2024

КЊИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА

ЛИТ 1: АНА КОЦИЋ СТАНКОВИЋ, **Опресија и интерсекционалност у књижевности и култури**

Панел разматра препрезентације облика опресије базиране на раси, класи, роду, етничкој припадности, сексуалности, инвалидности, итд., у англоамеричкој књижевности и култури. (Разматраће се пријаве на енглеском и српском.)

*

ЛИТ 2: АРИЈАНА ЛУБУРИЋ-ЦВИЈАНОВИЋ, **Књижевност ван граница**

У настојању да артикулише и испита искуства обесправљености на пресеку расе, етничитета, рода, сексуалне оријентације, инвалидности, класе и других културно специфичних категорија идентитета, књижевност неретко употребљава форме и стилове које карактеришу плуралност, прелажење граница и фрагментарност. Овај панел истражује како књижевност која прелази границе жанра, форме, медијума и/или језика одражава питања интерсекционалности. Корпус може да обухвата, али се не ограничава на дела која користе фрагментарне/дисперзивне/хибридне форме, поигравају се жанром, спајају поезију и прозу или комбинују различите медијуме изражавања, и укључује дела изван граница књижевности на енглеском. (Разматраће се пријаве на енглеском и српском.)

*

ЛИТ 3: СЕРГЕЈ МАЦУРА, **Друмски филмови као чворишта интерсекционалности**

Поред вечитог топоса путовања, који се заснива на најважнијим приповедним делима свеукупне књижевности, друмски филм као жанр често је служио и као средство за расправу и коментар о хитним, онеспокојавајућим, па чак и провокативним савременим питањима. Иако су филмови попут *Голых у седлу* (1969) и *Тачке нестанка* (1971), заједно са „ограђеним” друмским филмовима сличним *Таксист* (1976), отворили велик простор за друштвену дебату, овај жанр је данас далеко разноврснији него икада. Животи непривилегованих чланова друштва јетко су представљени у *Пет лаких комада* (1970) или *Страшилу* (1973), али и *Земља номада* (2020) још једно је сведочанство о дубини и ширини проблема незапослености, пре глобалног него строго америчког. Поред тога, сиже друмског филма не приказује само физичко путовање, будући да филмови као што су *Кишини човек* (1988), *Права прича* (1999), *Све о Шмиту* (2002) и *Небраска* (2013) за исход имају претходно неочекивану самоспознају, а и дубље разумевање процеса старења, менталних поремећаја, смисла живота и осећаја за другост. Могу да се преокрену чак и расне улоге, као што се види на примерима филмова *Возећи госпођицу Дејзи* (1989) и *Зелена књига* (2018), што доводи до питања о одговору филмске индустрије на важне друштвене промене широм света и о њиховој примени на филмску уметност. Уколико укључимо *Реја* (2004) и *Недодирљиве* (2011), поље интерсекционалности отвара се даље ка питању физичке онеспособљености, а уз убрајање *Другачијег оца* (2016), може се помније размислити о нужном губитку невиности из шумске колибе наспрам економски устројеног друштва. Само као последња напомена, друмски филмови као *Мала Мис Санијајн* (2006) уводе теме

LANGUAGE : LITERATURE

INTERSECTIONALITY2024

дисфункционалних породица, генерацијског јаза и неодговорног родитељског управљања будућношћу деце. Сва ова дела показују неке аспекте широког спектра интерсекционалних односа, а многа нуде и вишеструке тачке гледишта, па се надамо да жанр друмског филма може да покрене динамичну научну размену. (Разматраће се пријаве на енглеском и српском језику.)

*

ЛИТ 4: ДАНИЈЕЛА ПЕТКОВИЋ, Инвалидност

Панел има за циљ да истражи фикционалне и нефикционалне приказе инвалидности, са посебним фокусом на то како се инвалидност укршта са родом, узрастом, расом и класом, између осталог, да би произвео друштвену маргинализацију особа са инвалидитетом (као и, у појединим случајевима, њихових старатеља). Било које разматрање приказа инвалидности, даље, нужно се дотиче културно специфичних страхова везаних за рањивост тела и ума; опште крхкости и нестабилности живота; дистрибуције моћи и угњетавања унутар специфичних друштвено-економских уређења; етике бриге; (не)стабилности родних идентитета; зазорности и истрајности, итд. Потенцијалне теме укључују: Инвалидност у (савременој) књижевности; Инвалидност у (ауто)биографској прози; Инвалидност на филму; Инвалидност у стриповима и графичким новелама (Инвалидност и суперхероји); Инвалидност као подјармљено знање. (Разматраће се пријаве на енглеском и српском језику.)

LANGUAGE : LITERATURE INTERSECTIONALITY2024

ЈЕЗИК И ЛИНГВИСТИКА

LANG 1: НАДЕЖДА СИЛАШКИ, *Мрачна страна речи: Анализа вербалне агресије у јавном дискурсу данашњице*

Панел обухвата истраживања која из различитих теоријских перспектива и методолошких приступа испитују дискурсе који намерно вређају, омаловажавају, етикетају, клеветају, манипулишу или отворено или прикривено дискриминишу по различитим основама. Посебно су добродошле пријаве које се баве вербалном агресијом у парламентарним дебатама, политичким говорним емисијама, информативним и информативно-забавним програмима, али и у низу жанрова штампаних и дигиталних медија. (Разматраће се пријаве на енглеском и српском језику.)

*

LANG 2: ТАТЈАНА ТРАЈКОВИЋ, *Дијалекат у савременој лингвистици*

Српски дијалекти и стандардни српски језик – функције и значај, место у јавној и интерној комуникацији, међусобни утицаји; развој супстандарда; дијалекат, супстандард и савремено друштво; дијалекат и супстандард на савременим друштвеним мрежама и сл.

Српски дијалекти и стандард у светлу „родно осетљивог језика”: исказивање занимања, професија, титула; исказивање рода и броја; конгруирање у роду и броју и сл. Положај српских народних говора и стандарда на далеким или на осетљивим подручјима (дијаспора, АП Косово и Метохија и др.): одрживост, тенденције, степен истражености и сл. (Разматраће се пријаве на енглеском и српском језику.)

*

LANG 3: АЛЕКСАНДРА САЛАМУРОВИЋ, *Вишејезичност из перспективе интерсекционалности*

Циљ панела је да приступи вишејезичности, дефинисаном као употреба више од једног језика, из перспективе интерсекционалности. Конкретно, панел истражује интеракцију између језичких пракси и друштвених категорија као што су држављанство, етничка припадност, род, образовање, верска припадност и регионална припадност (да споменемо само неке), да би се разумео њихов утицај на „границе и хијерархије друштвеног живота” (Anthias 2013: 4) код појединаца и/или различитих друштвених група. Посебно су добродошли радови из социо-, прагма-, родне и психолингвистике, као и из области наставе језика. (Разматраће се пријаве на енглеском и српском језику.)

*

LANG 4: МАРИНА НИКОЛИЋ, *Равноправност и дискриминација у језику*

Панел се бави различитим примерима дискриминаторне језичке праксе, која се јавља у јавном језику: медијима, политичком животу, на интернету и др. Једна од тема биће и судска пракса која се бави језичким деликтима: увреде изнете у јавном дискурсу, на месту рада, у социјалном и животном окружењу, због припадности мањинској групи, било на основу верске опредељености, припадности етничкој групи, сексуалне оријентације, или због телесне или

LANGUAGE : LITERATURE

INTERSECTIONALITY2024

менталне заосталости и сл., а који доводе до нарушавања људског или грађанског достојанства, као и до проузроковања нематеријалне и материјалне штете кроз велики број појавних облика. Такође, панел истражује језичка средства и примере добре праксе која остварује или подстиче равноправност и једнакост између различитих друштвених група, како у Србији тако и у другим земљама. (Разматраће се пријаве на енглеском и српском језику.)

*

LANG 5: ЈЕЛЕНА ЈАЋОВИЋ, ИВАН ЈОВАНОВИЋ, Анализа дискурса и интерсекционалност

Будући да анализа дискурса истражује функције језика и начине конструисања значења у различитим контекстима, њено сусретање са појмом интерсекционалности јој пружа нове могућности деловања. У панелу истражујемо нове перспективе ове синергије кроз концепте неједнакости дискурзивне компетенције, колонијалног дискурса или теоријских поставки попут конверзационе анализе, виртуелне етнографије, мултимодалне критичке анализе дискурса итд. Интерсекционалност је могуће посматрати и на лексичко-семантичком нивоу (нпр. лексичка деспецификација и денотација) или синтаксичком (нпр. индиректни говор). (Разматраће се пријаве на српском и француском језику.)

LANGUAGE : LITERATURE

INTERSECTIONALITY2024

СОЦИОЛОШКИ УГАО

SOC: ДРАГАН ТОДОРОВИЋ, *Интерсекционалност у друштвеним наукама*

У досадашњем бављењу животним ситуацијама људи и структурним хијерархијама у друштвеним наукама најчешће је узимана у обзир само једна од прожимајућих и преклапајућих димензија вишеструко слојевитог људског идентитета (пол, род, раса, године, физички изглед, тежина, каста, класа, сексуална оријентација, етницитет, националност, верска припадност, матерњи језик, држављанство, брачни, радни и материјални статус, родитељство, место становања, образовање, инвалидитет, политичка припадност итд.). Као иновативан и интердисциплинаран теоријско-методолошки концепт, интерсекционалност је усмерена на проучавање и разумевање процесне природе и истовремене укрштености и преплетености наведених биолошких, културних и друштвених идентитетских категорија, које у међусобној интеракцији делују на бројне начине, обликују јединствена индивидуална и групна искуства – ређе повољна (привилегије, приступ ресурсима моћи, благостање, напредак), а чешће неповољна (дискриминација, ружење, угњетавања, потчињеност) – и производе конкретне правне и социјалне последице. Интерсекционалност је, у том смислу, захвална као полазиште у савременим дискусијама о положају маргинализованих група и заговарању права мањинских субјеката. Интерсекционално читање помаже у: 1. расветљавању начина производње односа доминације и подређености, 2. разоткривању структурних узрока оснаживања или репресије, и 3. идентификовању институционалне и системске дискриминације.

Дакле, применом интерсекционалног сочива објашњава се социјално позиционирање друштвених учесника, али и пружа критичка перспектива за разматрање алтернатива које би довеле до интервенција и свеобухватне промене организација, институција и система у целини (побољшање закона и његове примене, развијање стратегија прикупљања података који би прецизније приказивали појединачна и групна искуства, подизање свести стручњака, али и грађана о дискриминацији, додељивање виших износа накнаде штете у случајевима вишеструке дискриминације итд.).

У повећаном ризику од вишеструке рањивости (чиме само отварамо палету могућих тема којима би се бавио овај панел) налазе се:

1. слабо образоване жене са инвалидитетом (интерсекција образовања, пола и инвалидитета),
2. жене инвалиди у политичким странкама (интерсекција пола, инвалидитета и политичке припадности),
3. незапослене самохране мајке и очеви са малолетном децом (на тржишту рада и у погледу права на накнаду за трудничко, породилско и одсуство за негу детета) (интерсекција пола, брачног статуса, запослености и материјалног статуса),
4. жене на несигурним и слабо плаћеним пословима у текстилној и прерађивачкој индустрији и трговини (интерсекција пола, образовања и материјалног статуса),
5. девојчице Ромкиње у раним, присилним и малолетничким браковима (интерсекција пола, узраста, етничке припадности, образовања и материјалног статуса),

LANGUAGE : LITERATURE

INTERSECTIONALITY2024

6. ромска деца из нехигијенских насеља приликом прераног напуштања школовања или презаступљености у тзв. специјалним школама (интерсекција етничке припадности, узраста, места становања и образовања),
7. интерно расељене Ромкиње са Косова и Ромкиње које су враћене у Србију по споразуму о реадмисији без докумената (интерсекција полне и етничке припадности и радног, материјалног и правног статуса),
8. старије жене у самачким домаћинствима у руралним крајевима (интерсекција пола, година живота, места становања и материјалног положаја),
9. истополне особе пред могућношћу да региструју ванбрачно партнерство (интерсекција пола, рода, сексуалног и брачног статуса),
10. лезбејке, бисексуалне и трансродне жене у погледу права на планирање породице, усвајање деце и вештачку оплодњу (интерсекција пола, рода, сексуалног, брачног и родитељског статуса),
11. трудне жене и жене у поступку вантелесне оплодње, у погледу остваривања или очувања права на рад (интерсекција пола, брачног и родитељског статуса и запослености),
12. жене на руководећим политичким и управљачким позицијама (интерсекција пола, образовања, радног статуса и политичке припадности),
13. сиромашни самофинансирајући студенти из сеоских средина (интерсекција радног статуса, имовинског стања и места становања).

(Разматраће се пријаве на енглеском и српском језику.)

С поштовањем,

Организациони и Програмски одбор

Језик, књижевност, интерсекционалност 2024.

Контакт: llconference@filfak.ni.ac.rs

Сајт конференције: llconference.filfak.ni.ac.rs

L:LC